

10 FEBRUARI 2013 – VIJFDE ZONDAG DOOR HET JAAR

EERSTE LEZING

JESAJA 6, 1-2a.3-8

In het sterfjaar van koning Uziahah zag ik de Heer, gezeten op een hoge en verheven troon: zijn sleep bedekte heel de vloer van de tempel. Hij was omgeven met serafs; elk had zes vleugels, en ze riepen elkaar toe: „Heilig, heilig, heilig, de Heer der hemelse machten! Heel de aarde is vol van zijn glorie!” Het luide roepen deed de dremfels schudden in hun voegen en het heiligdom stond vol rook.

Toen riep ik: „Wee mij, ik ben verloren! Want ik ben een mens met onreine lippen en ik woon te midden van een volk met onreine lippen, en toch hebben mijn ogen de Koning, de Heer der hemelse machten, gezien!”

Maar een van de serafs vloog naar mij toe met een gloeiende kool die hij met een tang van het altaar genomen had; hij raakte mijn mond daarmee aan en sprak: „Nu dit uw lippen aangeraakt heeft, zijn uw zonden verdwenen, uw misstappen vergeven.” Daarop hoorde ik de Heer spreken: „Wie moet Ik zenden? Wie zal voor ons gaan?” En ik antwoordde: „Hier ben ik, zend mij!”

TWEDE LEZING

EERSTE BRIEF AAN DE KORINTIERS 15, 1-11

Broeders en zusters,

Ik vestig uw aandacht op het evangelie dat ik u heb verkondigd, dat gij hebt ontvangen, waarop gij gegrondvest zijt en waardoor gij ook gered wordt, indien ge er tenminste aan vasthoudt in de vorm waarin ik het u verkondigd heb, anders zoudt gij tevergeefs gelovig geworden zijn.

In de eerste plaats dan heb ik u overgeleverd wat ik ook zelf als overlevering heb ontvangen, namelijk dat Christus gestorven is voor onze zonden, volgens de Schriften, en dat Hij begraven is en dat Hij is opgestaan op de derde dag, volgens de Schriften, en dat Hij verschenen is aan Kefas en daarna aan de Twaalf. Vervolgens is Hij verschenen aan meer dan vijfhonderd broeders tegelijk, van wie de meesten nog in leven zijn, hoewel sommigen zijn gestorven. Vervolgens is Hij verschenen aan Jakobus, daarna aan alle apostelen. En het laatst van allen is Hij ook verschenen aan mij, de misgeboorte.

Ja, ik ben de minste van de apostelen, niet waard apostel te heten, want ik heb Gods Kerk vervolgd. Maar door de genade van God ben ik wat ik ben en zijn genade aan mij is niet vergeefs geweest. Ik heb harder gewerkt dan alle anderen, niet ik, maar de genade van God met mij.

Maar of zij het nu zijn of ik, dát verkondigen wij en dát hebt gij geloofd.

EVANGELIE

LUCAS 5, 1-11

Op zekere dag stond Jezus aan de oever van het meer van Genesaret, terwijl de mensen op Hem aandrongen om het woord Gods te horen. Hij zag nu twee boten liggen aan de oever van het meer; de vissers waren eruit gegaan en spoelden hun netten. Hij stapte in een van de boten, die van Simon, en vroeg hem een eindje van wal te steken. Hij ging zitten en vanuit de boot vervolgde Hij zijn onderricht aan het volk.

Toen Hij zijn toespraak had geëindigd zei Hij tot Simon: „Vaar nu naar het diepe en gooi uw netten uit voor de vangst.” Simon antwoordde: „Meester, de hele nacht hebben we gezwoegd zonder iets te vangen; maar op uw woord zal ik de netten uitgooien.” Ze deden het en vingen zulk een massa vissen in hun netten, dat deze dreigden te scheuren. Daarom wenkten ze hun maats in de andere boot om hen te komen helpen. Toen die gekomen waren, vulden zij de beide boten tot zinkens toe. Bij het zien daarvan viel Simon Petrus Jezus te voet en zei: „Heer, ga van mij weg want ik ben een zondig mens.” Ontzetting had zich meester gemaakt van hem en van allen die bij hem waren, vanwege de vangst die ze gedaan hadden. Zo verging het ook Jakobus en Johannes, de zonen van Zebedeüs, die met Simon samenwerkten. Jezus echter sprak tot Simon: „Wees niet bevreesd, voortaan zult ge mensen vangen.” Ze brachten de boten aan land en lieten alles achter om Hem te volgen.

Schriftlezingen © Katholieke Bijbelstichting 's Hertogenbosch, www.bijbel.net

COMMENTAAR BIJ DE ZONDAGSLEZINGEN

— Jean BASTIAENS —

‘Door de genade van GOD
ben ik wat ik ben’

DE LITURGIE VAN DEZE ZONDAG schotelt ons drie roepingsverhalen voor. We gaan daarmee door op het elan van de vorige zondag. Zo helpt de liturgie ons om, aan het begin van het kerkelijke jaar, te reflecteren over onze roeping als christen, over onze trouw aan die roeping en over de zending die daarmee verbonden is. Er bestaat geen navolging zonder roeping. Indien we Jezus werkelijk willen volgen als de herder en de gids van ons leven, dan moeten we ons telkens weer afvragen hoe we geroepen werden en hoe die roeping tot ontwikkeling is gekomen, tot op het huidige moment toe. Het gaat hier niet om heilige verhaaltjes, maar om de concrete en weerbarstige realiteit van ons leven. De drie lezingen van deze zondag maken het alle drie even duidelijk: we worden niet geroepen omwille van onze deugden, laat staan omwille van onze gaven en talenten. Nee, we worden geroepen midden in de dubbelzinnige realiteit van ons leven: want ons leven wordt niet alleen gekenmerkt door geluk en succes en hoogstaande moraliteit, maar ook door verdriet en mislukking en grote tekorten. Het meest duidelijk wordt dit wel in het getuigenis van Paulus. Hij heeft Gods Kerk vervolgd, hij was verblind door fanatieke en dodelijke geloofsijver, ja, in vergelijking met de andere apostelen durft hij zichzelf een ‘misgeboorte’ te noemen. Maar – en daar zien we grootheid van deze mens – deze status van ‘misgeboorte’ heeft GOD blijkbaar niet weerhouden om hem te roepen en te zenden. Onweerstaanbaar mooi zijn de woorden die Paulus hier uitspreekt: „Door zijn genade ben ik wat ik ben.”

De eerste lezing maakt ons deelgenoot van het visioen van de profeet Jesaja. In het jaar dat de aardse koning, Uziahah, sterft, houdt Jesaja zijn blik gericht op de hemelse koning. Het gebeurt in de stad Jeruzalem, waar de heilige tempel staat. Jesaja ziet hoe JHWH vanuit deze tempel heerst niet enkel over zijn volk, maar over heel de aarde. Want heel de aarde is vervuld van zijn ‘glorie’, dat wil zeggen van zijn ‘heerlijkheid’ die ooit rustte op de tent van de samenkomst. Want JHWH is schepper van heel de aarde en alle volken behoren hem toe. Maar Jeruzalem blijft wel de stad en de tempel wel de heilige plaats vanwaar uit GOD zijn universele Aanwezigheid gestand doet.

Jesaja ziet de HEER op een troon, omgeven door Serafs die hun gelaat en ledematen verhullen met hun zes vleugels. De Serafs zijn betrokken in een liturgisch spel, waarbij ze elkaar afwisselend het ‘heilig, heilig, heilig’ toeroepen. Jesaja is getuige van die hemelse liturgie, geënt op die van de tempel in Jeruzalem, en wordt zich sterk bewust van zijn eigen breekbaarheid en tekorten: „Wee, ik ben verloren! Want ik ben een mens met onreine lippen, te midden van een volk met onreine lippen.” Het licht dat afstraalt van de heerlijkheid van GOD brengt de mens vanzelf terug tot zijn ware proporties. In dit licht ontstaat het onweerstaanbare besef dat een mens nood heeft aan de aanvaarding en verzoening van het eigen tekort ten overstaan van GOD. Met een gloeiende kool wordt die aanvaarding en verzoening liturgisch vorm gegeven en Jesaja hoort de bevrijdende boodschap: „Uw zonden zijn verdwenen, uw misstappen vergeven.” Nu pas is de weg vrijgemaakt naar waar het in dit visioen om te doen is: de zending van Jesaja als profeet. En nu kan hij uit de grond van zijn hart zeggen: „Hier ben ik, zend mij!”

De evangelielezing verloopt gedeeltelijk parallel. Het gaat om het roepingsverhaal van Simon, die later tot ‘Petrus’ zal evolueren. Er zijn vier stadia in het roepingsproces: Jezus verkondigt aan het volk het woord van GOD en daartoe heeft hij de boot van Simon (en die van zijn makkers) nodig. Simon verleent Jezus gastvrijheid in zijn boot. Daarna richt Jezus zich persoonlijk tot Simon en spreekt Hem aan op zijn professie: „Vaar naar het diepe en gooi je netten uit!” Hoewel Simon net een ‘nacht van mislukking’ achter de rug heeft, geeft hij gehoor aan het woord van Jezus. Een onvoorstelbaar omvangrijke visvangst is het gevolg. In het derde stadium wordt Simon zich bewust van zijn tekort, zijn mislukkingen, van het feit dat hij ‘een zondig mens’ is. In het vierde stadium klinkt het bevrijdend woord van Jezus: „Wees niet bevreesd!” En daarna: „Voortaan zul je mensen vangen.” Het gevolg van dit alles is dat Simon Petrus zijn hele leven, zijn oude professie inclusief, achter zich laat om zich te wagen aan een nieuw leven, Hem achterna.

Dit zijn werkelijk magistrale teksten. Wek ze op tot een visioen over je eigen leven.